

**HO
GENT**

Workshop PLC

IEC-61131-3 Structured Text

IEC 61 131

- IEC standaard voor programmable controllers
- snelle en brede adoptie
- structureel en object geïntenteerd programmeren

IEC 61 131

- Part 1: General Information
- Part 2: Equipment requirements & test
- Part 3: Programming Languages
- Part 4: User Guidelines
- Part 5: Communications
- Part 6: Functional Safety
- Part 7: Fuzzy Control Programming
- Part 8: Guidelines for the application and implementation of programming languages
- Part 9: Single-drop digital communication interface for small sensors and actuators

IEC 61 131 - 3

- Part 1: General Information
- Part 2: Equipment requirements & test
- **Part 3: Programming Languages**
- Part 4: User Guidelines
- Part 5: Communications
- Part 6: Functional Safety
- Part 7: Fuzzy Control Programming
- Part 8: Guidelines for the application and implementation of programming languages
- Part 9: Single-drop digital communication interface for small sensors and actuators

IEC 61 131 - 3

- 6 programmeertalen
- door elkaar te gebruiken
- niet alle talen moeten geïmplementeerd worden om aan de standaard te voldoen

IEC 61 131 - 3

- Ladder (LD)
- Function Block Diagram (FBD)
- Continuous Function Chart (CFC)
- Structured Text (ST)
- Instruction List (IL)
- Sequential Function Chart (SFC)

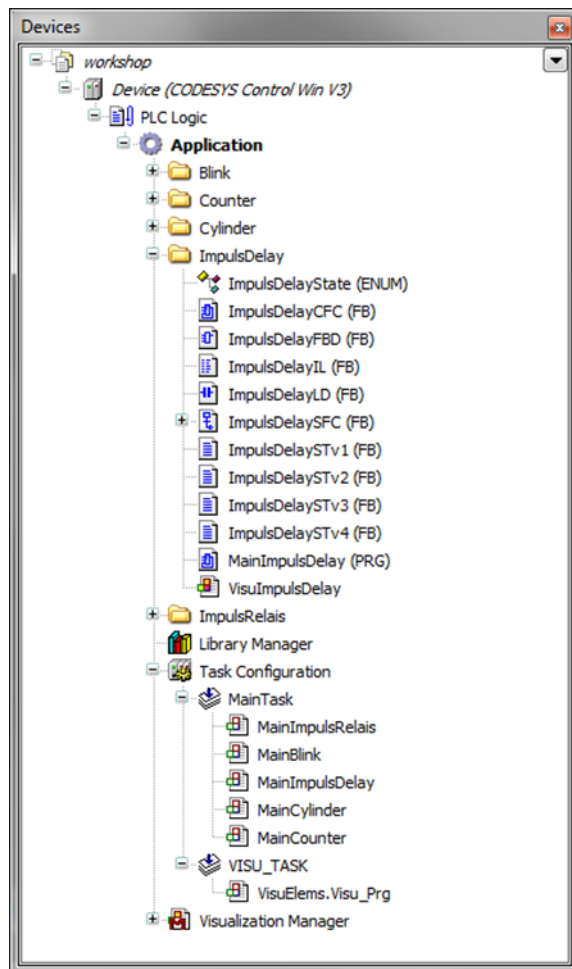
IEC 61 131 - 3

- Ladder (LD)
- Function Block Diagram (FBD)
- Continuous Function Chart (CFC)
- **Structured Text (ST)**
- Instruction List (IL)
- Sequential Function Chart (SFC)

IEC 61 131 - 3

- Resource
- Task
- Program Organisation Unit (POU)
  - Program
  - Function Block
  - Function

HO
GENT

IEC 61 131 - 3

DataTypes

- BOOL
- BYTE / WORD / DWORD / LWORD
- SINT / INT / DINT / LINT / ... / UINT...
- REAL / LREAL
- TIME / DATE
- CHAR / STRING
- WCHAR / WSTRING

- array / struct / enum

- functieblok

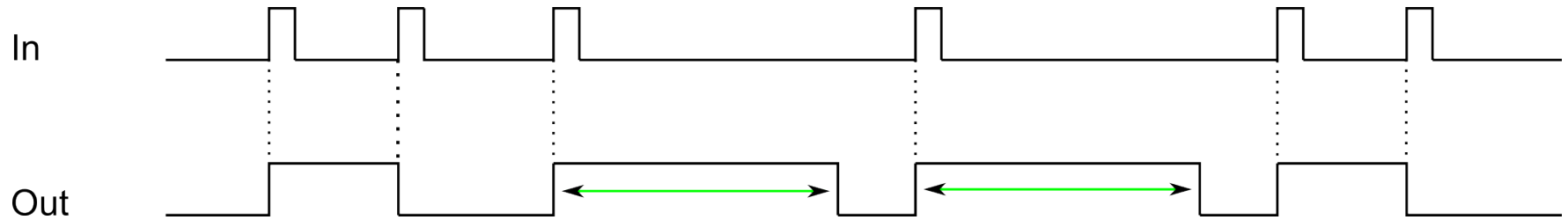
IEC 61 131 - 3

Variabele scope

- temp / lokaal / globaal
- Input / output / In-Out
- constanten
- retain / persistent

IEC 61 131 - 3

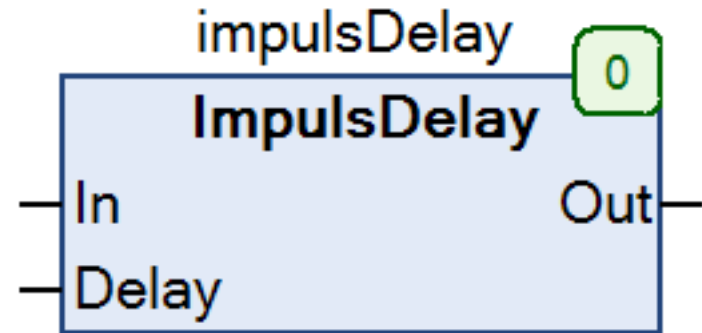
Voorbeeld: ImpulsDelay

IEC 61 131 - 3

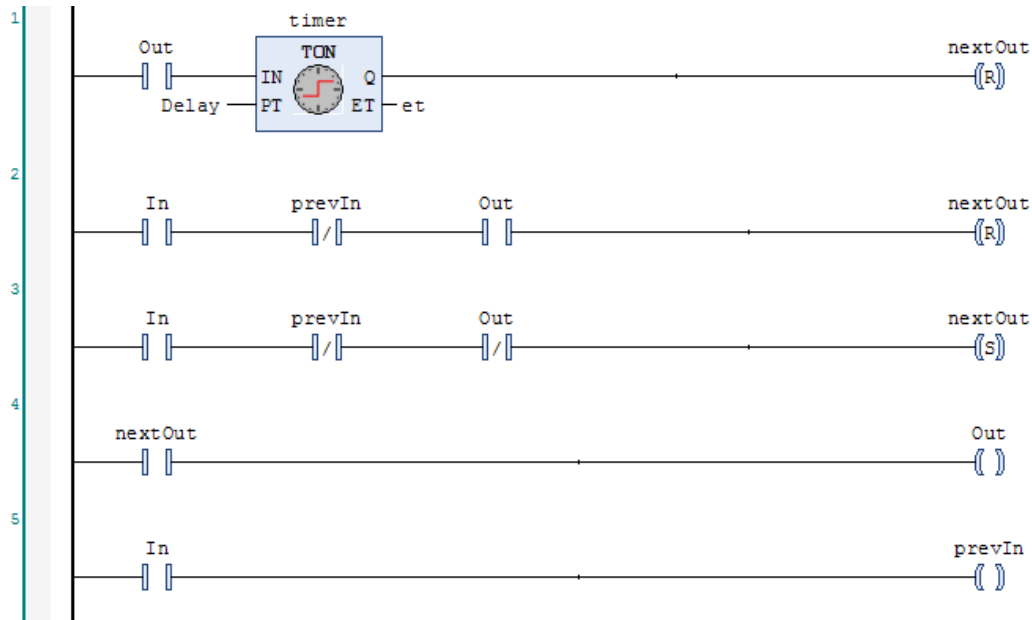
ImpulsDelay: Variabelen / Datatypes

```
1 FUNCTION_BLOCK ImpulsDelay
2 VAR_INPUT
3     In : BOOL;
4     Delay: TIME := T#5s;
5 END_VAR
6 VAR_OUTPUT
7     Out : BOOL;
8 END_VAR
9 VAR
10     timer: TON;
11 END_VAR
```


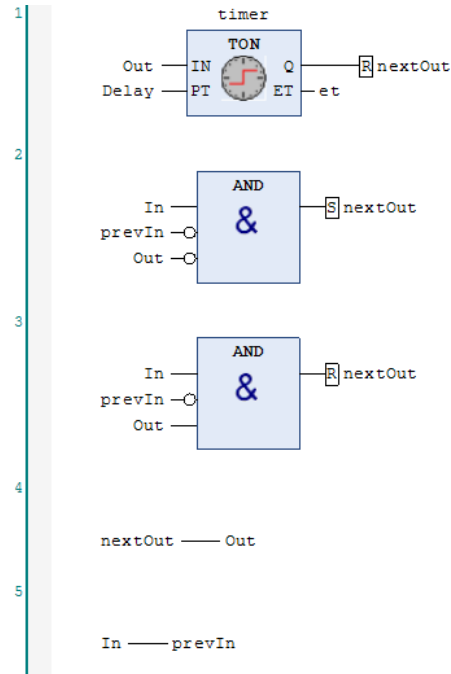
IEC 61 131 - 3

ImpulsDelay: Ladder (LD)

IEC 61 131 - 3

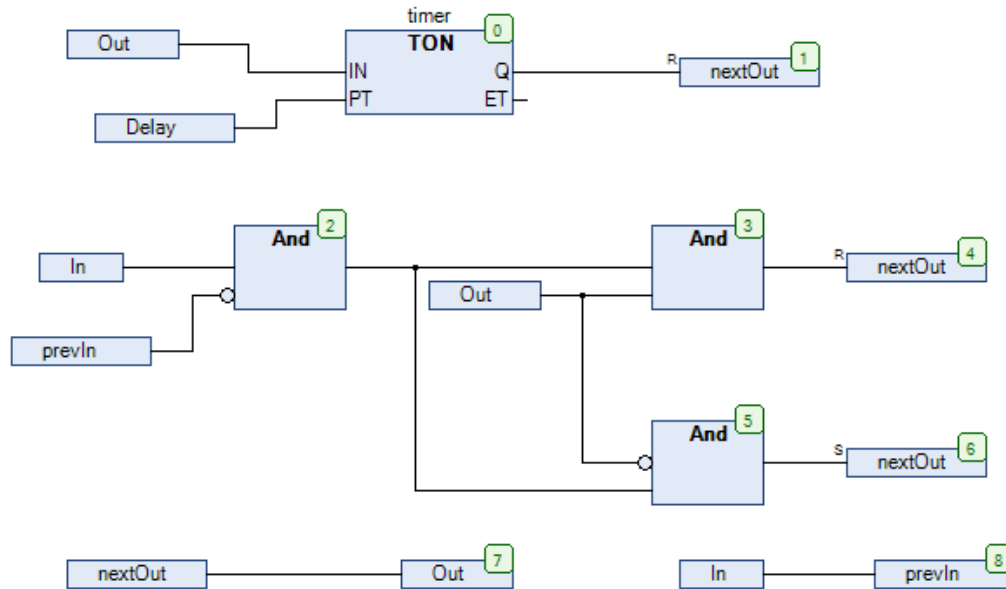
ImpulsDelay: Function Block Diagram (FBD)

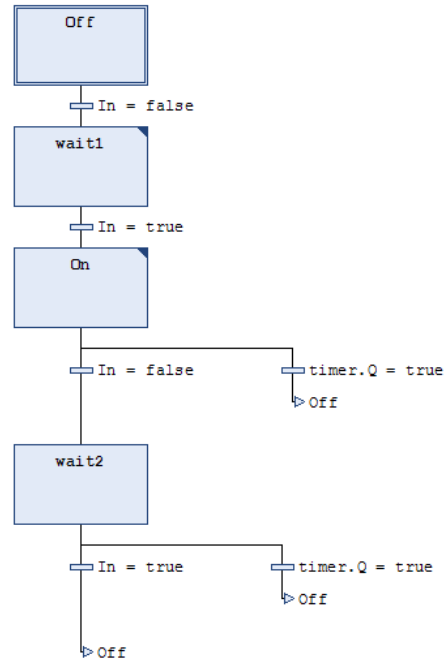
IEC 61 131 - 3

ImpulsDelay: Continuous Function Chart (CFC)

IEC 61 131 - 3

ImpulsDelay: Sequential Function Chart (SFC)

IEC 61 131 - 3

ImpulsDelay: Instruction List (IL)

1	CAL	timer(IN:= Out, PT:= Delay)
2	LD	In
	ANDN	prevIn
	ANDN	Out
	S	nextOut
3	LD	In
	ANDN	prevIn
	AND	Out
	R	nextOut
4	LD	timer.Q
	R	nextOut
5	LD	nextOut
	ST	Out
6	LD	In
	ST	prevIn

IEC 61 131 - 3

ImpulsDelay: Structured Text (ST)

```
1  timer(In := Out, PT := Delay);  
2  
3  IF In AND NOT prevIn THEN  
4      Out := NOT Out;  
5  END_IF;  
6  
7  IF timer.Q THEN  
8      Out := FALSE;  
9  END_IF;  
10  
11 prevIn := In;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

- hogere tekstuele programmeertaal
- $\pm$ pascal syntax
- instructies worden sequentieel uitgevoerd

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Commentaar

```
// here be dragons
```

```
(*  
Dear maintainer,  
Once you're done trying to optimize this routine, and you have realized  
what a terrible mistake that was, please increment the following counter  
as a warning to the next guy:
```

```
total_hours_wasted_here = 42  
*)
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Variabelen / Datatypes

- identiek voor alle IEC 61 131 – 3 programmeertalen

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Statements

- eindigt altijd met een ;
- leeg
- variabele
- toekenning
- functie(-block) aanroep
- conditionele structuren
- samengestelde statements

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Toekenning

- `<variabele><toekenning><expressie><;>`
- van rechts naar links!
- datatypes respecteren!

- `:=`
- `S=`
- `R=`

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Expressies

- 33
- switch1
- sqrt(25)
- a AND b
- $1 * (2 + 5)$
- out := in1

constante

variabele

functieaanroep

bewerking

samengestelde bewerking

toekenning

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Constanten

- True
- 0
- WORD#16#2EF1
- BYTE#2#01010101
- INT#12
- 3.14
- 'Hello World'

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Booleaanse Operatoren

- AND
- OR
- NOT
- XOR

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Rekenkundige Operatoren

- +
- -
- *
- **
- /
- MOD

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Comparatoren

- =
- <>
- <
- <=
- >
- >=

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Functies

- `<naam functie><(>[arg1[,arg2]]<)>`
  - NEG, INC, DEC, TRUNC, FRAC, ABS, FLOOR, SQR, SQRT, LN, LOG, EXP, EXPT
  - SIN, COS, TAN, ASIN, ACOS, ATAN
  - MIN, MAX
  - EQ, NE, GT, GE, LT, LE
  - ROL, ROR, SHL, SHR
  - CONCAT, DELETE, FIND, INSERT, LEFT, LEN, MID, REPLACE, RIGHT
  - TO_TYPE, TYPE_TO_TYPE
  - TIME
  - ...

IEC 61 131 – 3 Structured Text

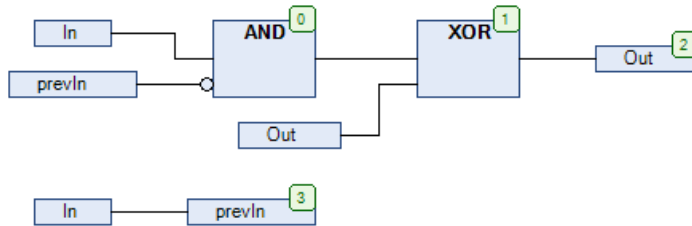
Volgorde bewerkingen

- ()
- functie aanroep
- -, NOT
- <, <=, >, >=
- =, <>
- AND
- XOR
- OR

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 1.1: ImpulsRelais

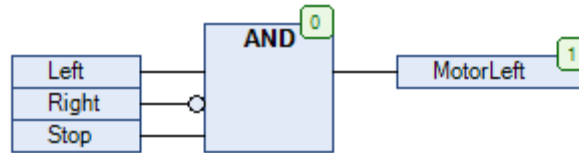


```
Out := Out XOR (in AND NOT prevIn);  
prevIn := In;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 3.1: Conveyor - manueel

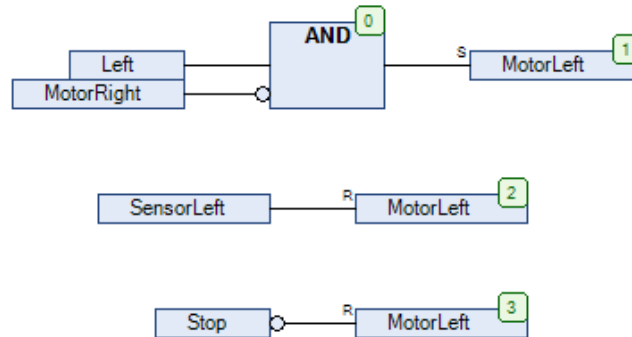
- manuele mode vraagt om een puur booleaanse oplossing met een gewone toekenning

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 3.1: Conveyor - automatisch

- automatische mode is dan weer een typisch probleem om op te lossen met set/reset

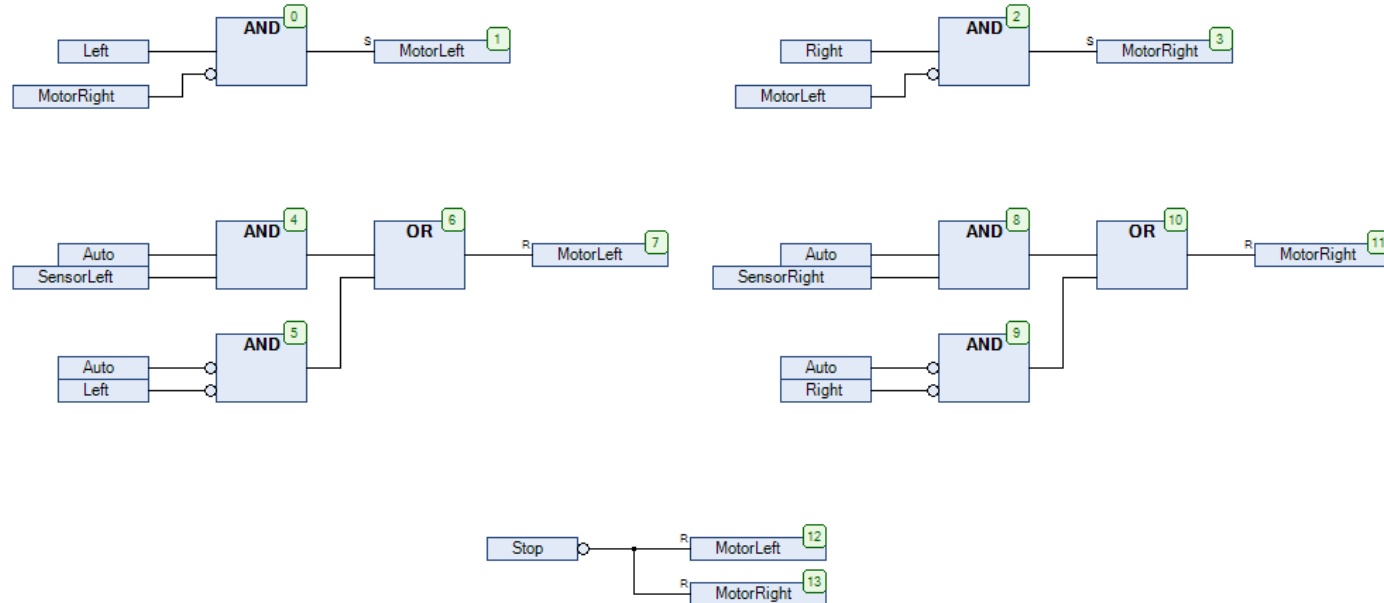
IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 3.1: Conveyor - volledig

- manuele en automatische werking samenvoegen lukt niet zomaar. Je kan immers geen set/reset en gewone toekenning door elkaar gebruiken
- Het vraagt dus wat knip en plakwerk...

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 3.1: Conveyor

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 3.1: Conveyor

```
MotorLeft S= Left AND NOT MotorRight;  
MotorRight S= Right AND NOT MotorLeft;
```

```
MotorLeft R= (Auto AND SensorLeft) OR (NOT Auto AND NOT Left);  
MotorRight R= (Auto AND SensorRight) OR (NOT Auto AND NOT Right);
```

```
MotorLeft R= NOT Stop;  
MotorRight R= NOT Stop;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Functieblok aanroep

in tegenstelling tot functies moet er voor een functieblok een variabele aangemaakt worden => instantie van die functieblok

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Functieblok aanroep

in tegenstelling tot functies moet er voor een functieblok een variabele aangemaakt worden => instantie van die functieblok

die variabele gedraagt zich als een struct met daaronder alle in-, uit- en interne variabelen die de functieblok nodig heeft om te kunnen functioneren

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Voorbeeld: Timer

```
PLC_PRG  
1 PROGRAM PLC_PRG  
2 VAR  
3     motor: BOOL;  
4     timer: TON;  
5 END_VAR
```


Device.Application.PLC_PRG			
Expression	Type	Value	Prepared value
motor	BOOL	FALSE	
timer	TON		
IN	BOOL	FALSE	
PT	TIME	T#0ms	
Q	BOOL	FALSE	
ET	TIME	T#0ms	

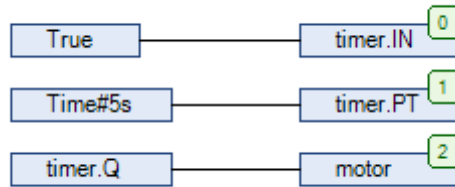
IEC 61 131 – 3 Structured Text

Functieblok aanroep

Variabelen in een struct zijn individueel aanspreekbaar. Op die manier kunnen de in- en uitgangen van een functieblok aangestuurd en afgevraagd worden.

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Voorbeeld: Timer


```
timer.IN := True;  
timer.PT := Time#5s;  
motor := timer.Q;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

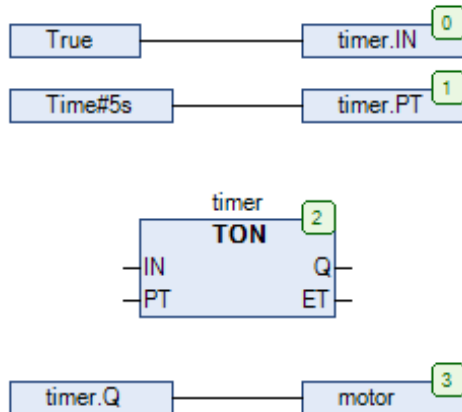
Functieblok aanroep

MAAR:

Daarmee is de functieblok zelf nog niet opgeroepen, en dus de achterliggende code nog niet uitgevoerd.

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Voorbeeld: Timer


```
timer.IN := True;  
timer.PT := Time#5s;  
timer();  
motor := timer.Q;
```

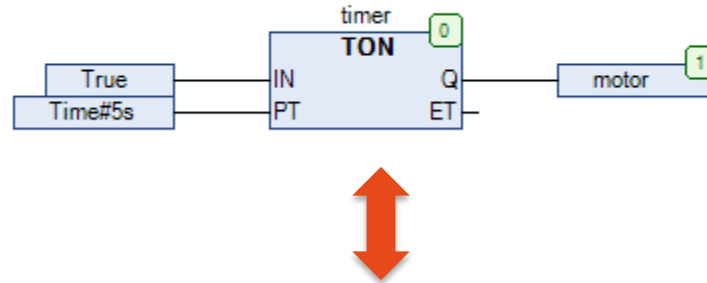
IEC 61 131 – 3 Structured Text

Functieblok aanroep

aansturen van ingangen en afvragen van uitgangen kan gecombineerd worden met de functieaanroep

IEC 61 131 – 3 Structured Text

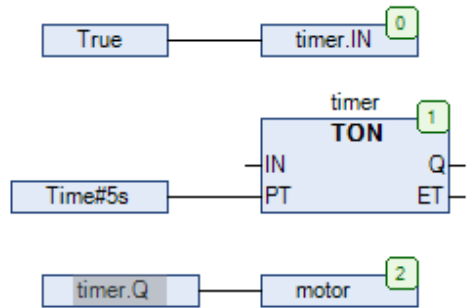
Voorbeeld: Timer


```
timer(IN := true, PT := Time#5s, Q => motor);
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Voorbeeld: Timer


```
timer.IN := True;  
timer(PT := Time#5s);  
motor := timer.Q;
```


IEC 61 131 – 3 Structured Text

Functieblok aanroep

LET OP met de volgorde van de verschillende instructies!

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Voorbeeld: Set-Reset

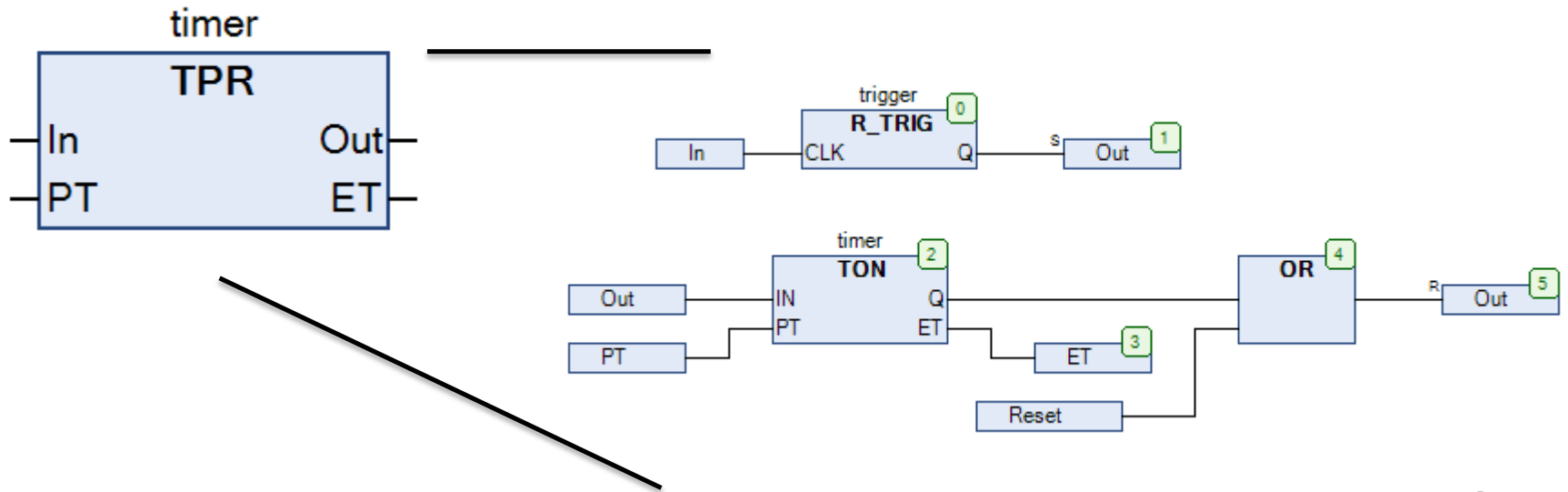
```
latch.SET := True;  
latch();  
lamp := latch.Q1;
```



```
lamp := latch.Q1;  
latch();  
latch.SET := True;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 2.1: Puls Timer met Reset

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 2.1: Puls Timer met Reset

```
trigger.CLK := In;  
trigger();  
Out S= trigger.Q;  
  
timer.IN := Out;  
timer.PT := PT;  
timer();  
ET := timer.ET;  
Out R= timer.Q OR Reset;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 2.1: Puls Timer met Reset

```
trigger(CLK := In);  
Out S= trigger.Q;
```

```
timer(IN := Out, PT := PT, ET => ET);  
Out R= timer.Q OR Reset;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Conditionele Structuren

- (blokken) code 0, 1 of meerdere keren uitvoeren
- IF, CASE
- FOR, WHILE, REPEAT
- LET OP: Lussen MOETEN in één cyclus kunnen uitgevoerd worden!!

IEC 61 131 – 3 Structured Text

IF structuur

```
IF <booleaanse expressie> THEN  
    ;  
ELSIF <booleaanse expressie> THEN  
    ;  
ELSE  
    ;  
END_IF;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 1.2: ImpulsRelais

```
Out := Out XOR (In AND NOT prevIn);  
prevIn := In;
```



```
IF In AND NOT prevIn THEN  
    Out := NOT Out;  
END_IF;  
prevIn := In;
```


IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 3.2: Conveyor

```
MotorLeft S= Left AND NOT MotorRight;  
MotorRight S= Right AND NOT MotorLeft;  
  
MotorLeft R= (Auto AND SensorLeft) OR (NOT Auto AND NOT Left);  
MotorRight R= (Auto AND SensorRight) OR (NOT Auto AND NOT Right);  
  
MotorLeft R= NOT Stop;  
MotorRight R= NOT Stop;
```



```
IF Auto THEN      // AUTOMATISCH  
  
    MotorLeft S= Left AND NOT MotorRight;  
    MotorRight S= Right AND NOT MotorLeft;  
  
    MotorLeft R= SensorLeft;  
    MotorRight R= SensorRight;  
  
    MotorLeft R= NOT Stop;  
    MotorRight R= NOT Stop;  
  
ELSE              // MANUEEL  
  
    MotorLeft := Left AND NOT Right AND Stop;  
    MotorRight := Right AND NOT left AND Stop;  
END_IF
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

CASE structuur

```
CASE <integer variabele> OF  
  <const int>:  
    ;  
  <const int>:  
    ;  
ELSE  
  ;  
END_CASE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

FOR structuur

```
FOR <int var> := <int exp> TO <int exp> BY <int exp> DO  
    ;  
END_FOR;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

WHILE structuur

```
WHILE <boolean expression> DO  
    ;  
END_WHILE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

WHILE structuur

```
REPEAT  
    ;  
UNTIL <boolean expression>  
END_WHILE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Conditionele structuren - Lussen

Wat gebeurt er indien je d.m.v. een lus wacht totdat een ingang van toestand veranderd?

```
MotorRight := False;  
WHILE NOT Right DO  
    ;  
END_WHILE;  
MotorRight := True;  
WHILE NOT SensorRight DO  
    ;  
END_WHILE;  
MotorRight := False;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

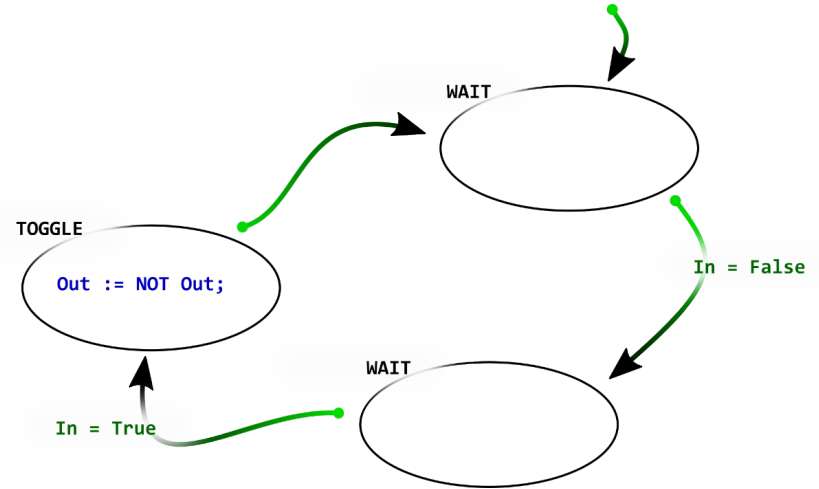
Finite State Machines

- meerdere toestanden
- per cyclus wordt slechts 1 toestand uitgevoerd
- transities met booleaanse voorwaarden om van toestand te veranderen
- ideaal voor sequentiële oefeningen
- grafisch → Sequential Function Charts

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Finite State Machines

de structuur van een programma kan grafisch voorgesteld worden d.m.v. een toestanden diagram

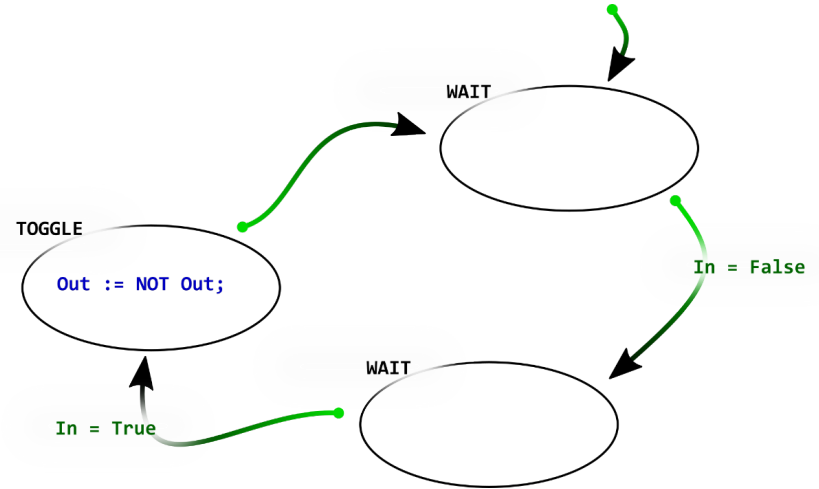

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Finite State Machines

toestanden worden voorgesteld
d.m.v. eilanden.

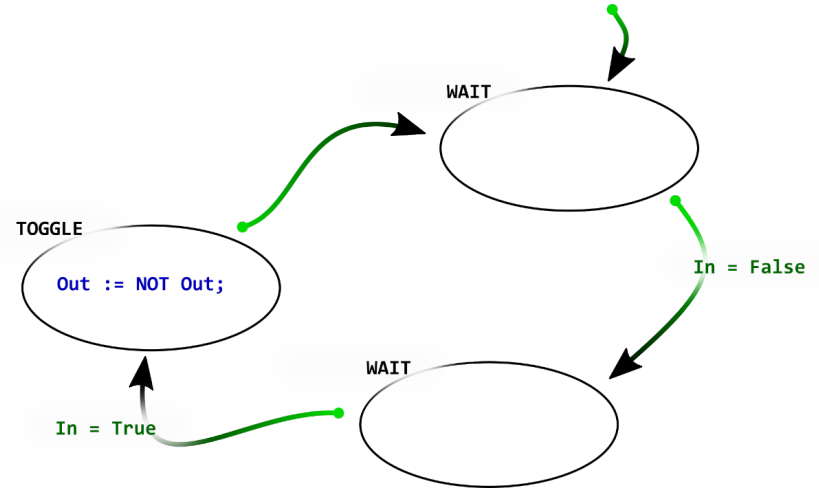
De FSM “bevindt” zich altijd in exact
1 toestand

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Finite State Machines

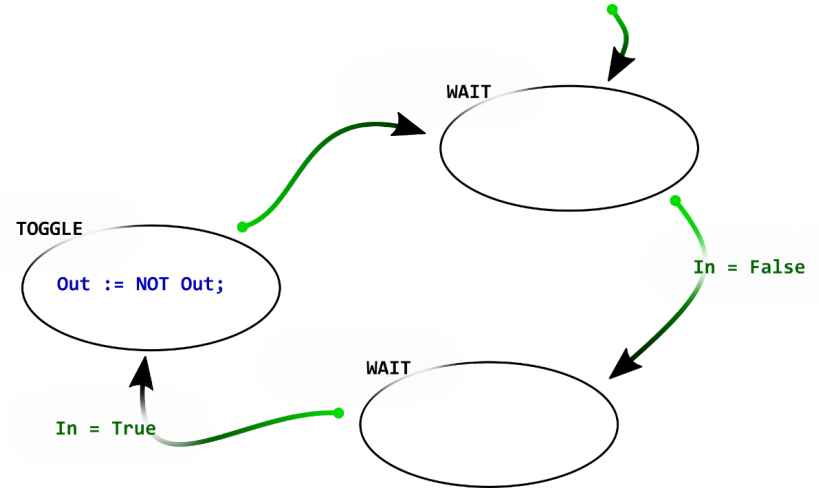
In iedere toestand geven we weer wat moet uitgevoerd worden wanneer de finite state machine zich in die toestand bevind.

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Finite State Machines

tussen de toestanden zijn transities getekend. Van zodra de voorwaarde van een vertrekkende pijl in de huidige toestand waar is, verspringt de FSM naar de volgende toestand

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 1.3 – ImpulsRelais

STAP 1

definieer – naast alle andere
variabelen – een interne
variabele “state” van het type
INT

```
VAR_INPUT  
    In: BOOL;  
END_VAR  
VAR_OUTPUT  
    Out: BOOL;  
END_VAR  
VAR  
    state: INT;  
END_VAR
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

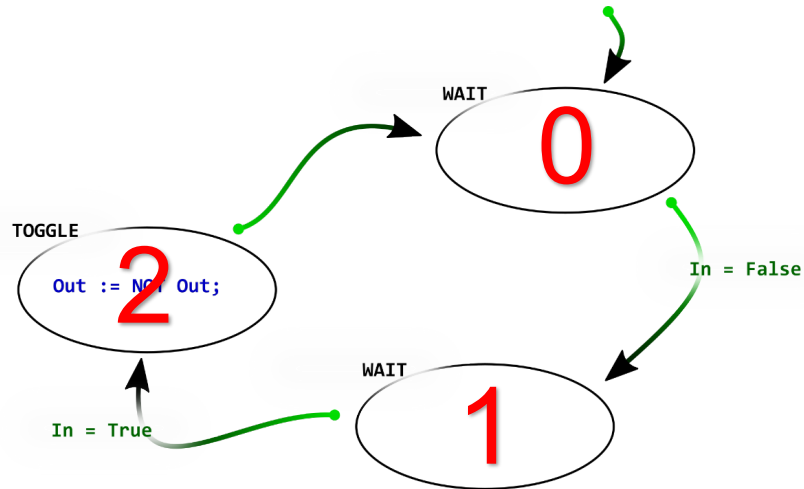
Oefening 1.3 – ImpulsRelais

STAP 2

- programmeer een CASE structuur.
- voorzie evenveel cases als er toestanden zijn in het toestanden diagram
- geef de initiële toestand waarde 0

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 1.3 – ImpulsRelais


```
CASE state OF  
0:  
    ;  
1:  
    ;  
2:  
    ;  
END_CASE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

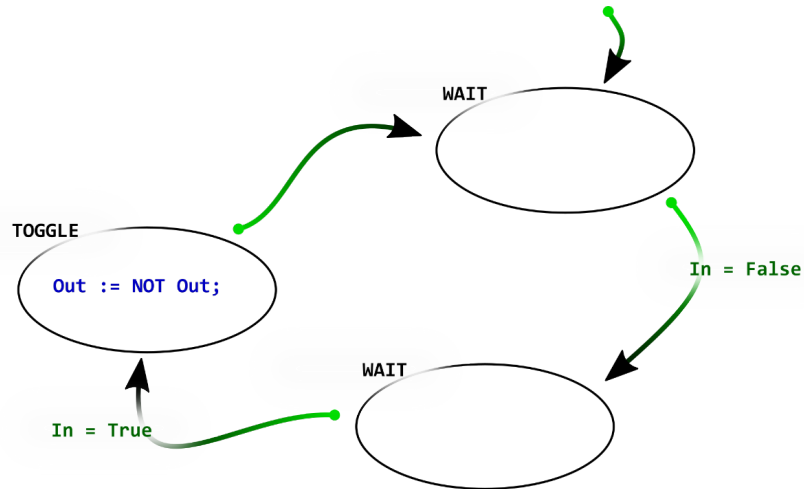
Oefening 1.3 – ImpulsRelais

STAP 3

- programmeer in de verschillende cases de code die in die betreffende toestand moet uitgevoerd worden

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 1.3 – ImpulsRelais


```
CASE state OF  
0:  
    ;  
1:  
    ;  
2:  
    Out := NOT Out;  
END_CASE;
```


IEC 61 131 – 3 Structured Text

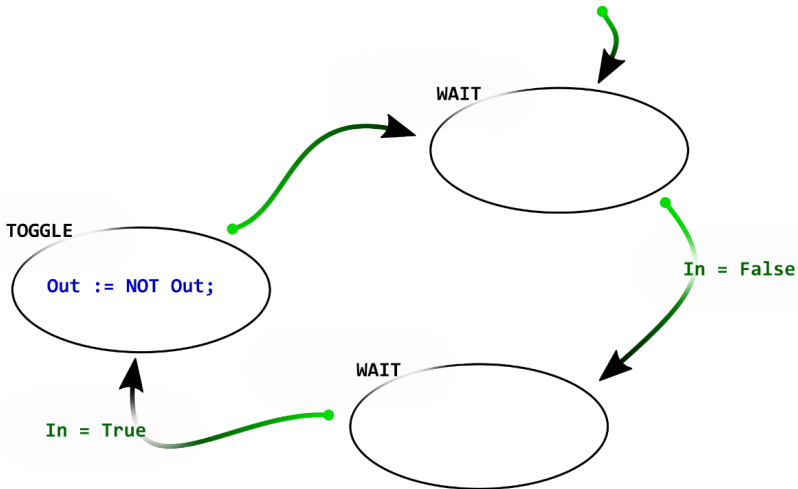
Oefening 1.3 – ImpulsRelais

STAP 4

- transities programmeer je in de toestand waar de pijl vertrekt
- een transitie programmeren is zoveel als de variabele state gelijk stellen aan het nummer van de volgende toestand
- indien er een voorwaarde gekoppeld is aan de transitie dan programmeer je deze in een IF structuur

IEC 61 131 – 3 Structured Text

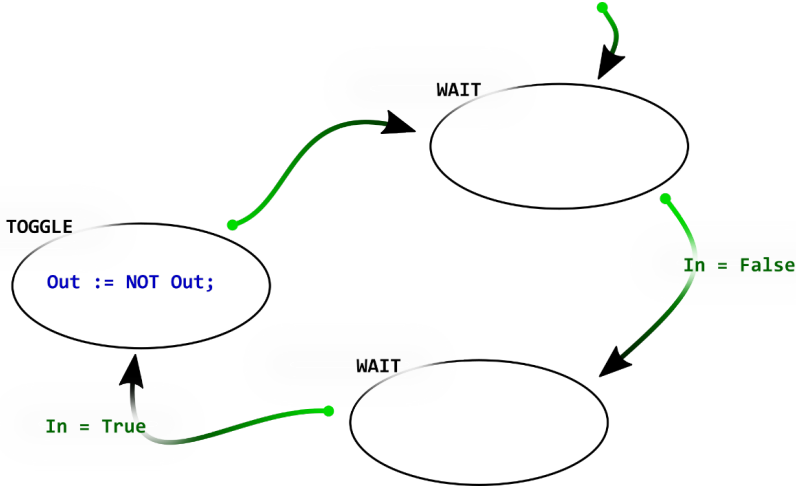
Oefening 1.3 – ImpulsRelais


```
CASE state OF
0:
    IF In = False THEN
        state := 1;
    END_IF;
1:
    ;
2:
    Out := NOT Out;
END_CASE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

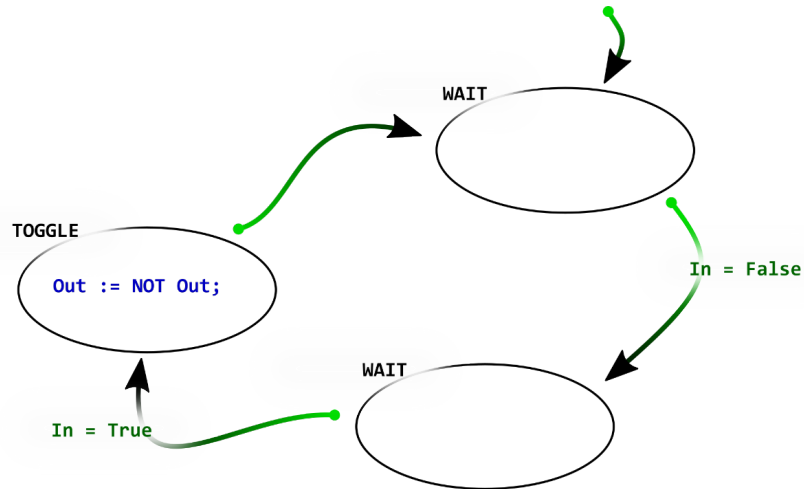
Oefening 1.3 – ImpulsRelais


```
CASE state OF
0:
    IF In = False THEN
        state := 1;
    END_IF;
1:
    IF In = True THEN
        state := 2;
    END_IF;
2:
    Out := NOT Out;
END_CASE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 1.3 – ImpulsRelais


```
CASE state OF
0:
    IF In = False THEN
        state := 1;
    END_IF;
1:
    IF In = True THEN
        state := 2;
    END_IF;
2:
    Out := NOT Out;
    state := 0;
END_CASE;
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 2.2 – Puls Timer met Reset

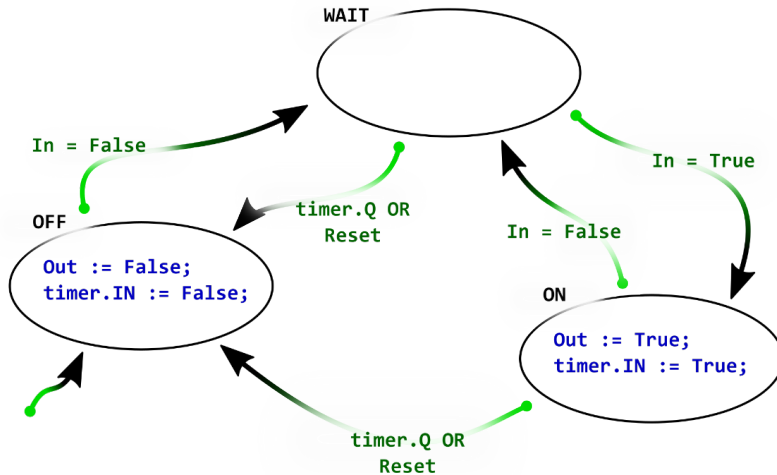
Indien je in een FSM een andere functieblok wil gebruiken dan:

- roep je de functieblok aan BUITEN de case structuur
- schrijven naar de ingangen, afvragen van de uitgangen doe je in de case structuur

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 2.2 – Puls Timer met Reset

```
timer(PT := PT, ET => ET);
```



```
timer(PT := PT, ET => ET);
```

```
CASE state OF
```

```
0:
```

```
Out := FALSE;  
timer.IN := FALSE;
```

```
IF In = FALSE THEN  
    state := 1;  
END_IF
```

```
1:
```

```
IF timer.Q OR Reset THEN  
    state := 0;  
ELSIF In = TRUE THEN  
    state := 2;  
END_IF
```

```
2:
```

```
Out := TRUE;  
timer.IN := TRUE;
```

```
IF timer.Q OR Reset THEN  
    state := 0;  
ELSIF In = FALSE THEN  
    state := 1;  
END_IF
```

```
END_CASE
```

IEC 61 131 – 3 Structured Text

Oefening 4.1 – Blokken groeperen

- ideale oefening om sequentieel op te lossen
- ontwerp het toestanden diagram al programmerend / debuggen
- veel eenvoudige toestanden $\leftrightarrow$ beperkt aantal complexere
- vermijd counters en flank detectoren
- oefening baart kunst